

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 202__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
за магістерською програмою професійного спрямування
Управління діяльністю банків на фінансовому ринку

на тему: «Операційний дизайн монетарної політики в сучасних умовах»

Виконавець:

студентка 6 курсу ФФБС

Іванова Олена Валеріївна _____

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Гаркуша Юлія Олександрівна _____

/підпис/

ОДЕСА – 2024

АНОТАЦІЯ

Іванова О.В. «Операційний дизайн монетарної політики в сучасних умовах»,
Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за
магістерською програмою
«Управління діяльністю банку на фінансовому ринку»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2024 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єктом дослідження є механізм операційного дизайну монетарної політики

У роботі досліджується операційний дизайн монетарної політики Національного банку України. Охарактеризовано теоретичні аспекти монетарної політики та її основні інструменти. Досліджено особливості операційного дизайну монетарної політики. Проведений аналіз застосування інструментів монетарної політики Національним банком України. Визначено шляхи удосконалення операційного дизайну монетарної політики Національного банку України. Проведено кореляційно-регресійний аналіз впливу факторів на обсяг наданих кредитів рефінансування.

Ключові слова: центральний банк, монетарна політика, операційний дизайн монетарної політики, трансмісійний механізм монетарної політики, інструменти монетарної політики.

ANNOTATION

Ivanova O.V. " Operational Design of Monetary Policy in the modern period ",
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance» for the
master's program of professional direction
«Managing the activities of banks in the financial market»
Odessa National Economic University
Odessa, 2024

The master's qualification work consists of three sections.

The object of research is the mechanism of operational design of monetary policy

The work examines the operational design of the monetary policy of the National Bank of Ukraine. The theoretical aspects of monetary policy and its main instruments are characterized. Peculiarities of operational design of monetary policy have been studied. An analysis of the use of monetary policy instruments by the National Bank of Ukraine was carried out. Ways to improve the operational design of the monetary policy of the National Bank of Ukraine have been identified. A correlation-regression analysis of the influence of factors on the volume of refinancing loans was carried out.

Key words: central bank, monetary policy, operational design of monetary policy, transmission mechanism of monetary policy, instruments of monetary policy.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ	8
1.1. Теоретичні аспекти монетарної політики центрального банку	8
1.2. Характерні ознаки інструментів монетарної політики	14
1.3. Операційний дизайн монетарної політики: сутність та види	21
Висновки до першого розділу	27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ	29
2.1. Оцінка інструментів монетарної політики Національного банку України, спрямованих на підтримку ліквідності банківської системи	29
2.2. Аналіз інструментів монетарної політики Національного банку України, спрямованих на вилучення надлишкової ліквідності банківської системи	38
2.3. Дослідження процентної політики Національного банку України	43
Висновки до другого розділу	49
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОГО ДИЗАЙНУ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	52
3.1. Модель впливу факторів на обсяг наданих Національним банком України кредитів рефінансування банкам другого рівня	52
3.2. Шляхи покращення операційного дизайну монетарної політики Національного банку України	60
Висновки до третього розділу	73
ВИСНОВКИ	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	79
ДОДАТКИ	86

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Монетарна політика є важливою складовою загальнодержавної політики, що спрямована на регулювання грошового-кредитного ринку та валютних відносин. Ефективність монетарної політики центрального банку залежить від значної кількості як зовнішніх так і внутрішніх факторів, що визначають на скільки точно зможе досягнути поставленої цілі національний регулятор. У процесі здійснення монетарної політики центральний банк розробляє операційний дизайн, що включає набір основних інструментів та операцій. За допомогою монетарної трансмісії передаються імпульси, що в подальшому впливає на поведінку учасників ринку та на обсяг грошової маси. Операційний дизайн Національним банком України (НБУ) розробляється з початком таргетування інфляції та змінюється в залежності ситуації в країні. На сьогодні виклики для України безпрецедентні, що потребує удосконалення монетарної політики, пошуку найкращих методів забезпечення цінової стабільності та стабільності національної валюти.

Особливості монетарної політики вивчають вітчизняні та зарубіжні науковці і практики, зокрема: .В. Дзюблюк, В.В. Коваленко, С.А. Шелудько, Н.О. Григоришин, Т.Д. Косова, А.В. Сомик, В.В. Лановий, Ляпчук Я.С., Басва О.І., Льон І.М., Кошенко А.С. Лановий та ін. Водночас не достатньо уваги присвячено вивченню операційного дизайну монетарної політики.

Мета дослідження – є удосконалення теоретичних і методичних основ операційного дизайну монетарної політики в сучасних умовах

Відповідно до мети дослідження було сформульовано **завдання:**

- дослідити теоретичних аспектів монетарної політики центрального банку;
- охарактеризувати ознаки інструментів монетарної політики;

- визначити сутність та види операційного дизайну монетарної політики;
- оцінити ефективність застосування інструментів монетарної політики НБУ, спрямованих на підтримку ліквідності банків;
- проаналізувати якість застосування інструментів монетарної політики Національного банку України, спрямованих на вилучення надлишкової ліквідності банків;
- провести оцінювання дієвості процентної політики НБУ;
- сформулювати модель впливу факторів на обсяг наданих НБУ кредитів рефінансування банкам другого рівня;
- визначити шляхи удосконалення операційного дизайну монетарної політики НБУ.

Об'єктом дослідження є механізм операційного дизайну монетарної політики.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи операційного дизайну монетарної політики в сучасний період.

Методологія дослідження. У кваліфікаційній роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: метод наукових абстракцій, методи аналізу та синтезу, метод кореляційно-регресійного аналізу, метод порівняння, табличний метод, індукції та дедукції, метод коефіцієнтів та методи графічного зображення, статистичні методи.

Інформаційна база дослідження становить нормативно-законодавчі акти України, які регулюють діяльність банків, інструкції та положення НБУ, наукові публікації вітчизняних і закордонних учених, матеріали наукових конференцій, дані звітності банківських установ, офіційних статистичних збірників.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що теоретично-методичні положення кваліфікаційної роботи доведено до рівня конкретних пропозицій, придатних для практичного використання. Впровадження цих розробок у практику НБУ дозволить підвищити рівень

ефективності монетарної політики. Зокрема, уточнено ряд факторів, які впливають на обсяг рефінансування банків.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна магістерська робота є самостійно виконаним дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів досліджень. Основні теоретичні та методологічні положення магістерської роботи доповідалися, обговорювалися та були схвалені на X Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики» (м. Полтава, 2023 р.), а також опубліковано у вигляді статті у науковому журналі «Вісник Хмельницького національного університету».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 89 сторінок. Основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 21 рисунок.

ВИСНОВКИ

1. Монетарна політика – це сукупність заходів, спрямованих на регулювання грошово-кредитного ринку та валютних відносин з метою досягнення монетарних цілей, визначених законодавчо.

2. Відповідно до спрямованості та мірою впливу регулятивних заходів на пропозицію грошей виділяють два типи: політику монетарної експансії (стимулююча) та політику рестрикції (обмежувальна), які є полярними, протилежними за спрямованістю дії застосування інструментів регулювання пропозиції грошей. Експансію та рестрикцію центральні банки використовують в незначний проміжок часу, в періоди нестабільності на грошовому ринку Існують проміжні типи монетарної політики: політика рефляції та політика дезінфляції.

3. У ринковій економіці центральні банки мають широкий вибір монетарних інструментів, застосування яких залежить від спрямованості державної економічної політики, ступеня відкритості економіки, характерних ознак грошового ринку, банківської системи, звичаїв і конкретних обставин. Під операційним дизайном монетарної політики слід розуміти сукупність інструментів, які Національний банк використовує для здійснення грошово-кредитної політики, та взаємозв'язків між ними

4. У переліку кредитів рефінансування НБУ на сьогодні є короткострокові кредити, до яких відносяться кредити овернайт, кредити, надані у вигляді тендерів, строком до 14 та до 90 днів, екстрена підтримка системно важливих банків, строком до 90 днів. До довгострокового рефінансування належать кредити, надані від 1 до 5 років та стабілізаційні кредити. З початком повномасштабного вторгнення банки знову відчули потребу у фінансуванні від НБУ. Для підтримки банків НБУ запровадив механізм бланкового рефінансування банків другого рівня для підтримки їх ліквідності, суть якого полягала у скасуванні обмежень рефінансування по

сумі і по строку, а також стало можливим їх продовження ще на один рік. На сьогодні НБУ надає банкам кредити овернайт та кредити рефінансування під заставу пулу, що може складатися з таких видів активів (майна): цінні папери; депозитні сертифікати НБУ; іноземна валюта; грошові кошти.

5. У період надлишкової ліквідності на грошовому ринку, з метою зниження інфляційного тиску, НБУ застосовує монетарні інструменти, які дозволяють абсорбувати додаткові грошові ресурси. До таких інструментів відносяться операції з власними борговими зобов'язаннями та операції з державними облігаціями України. Найбільший темп зростання обсягів розміщення депозитних сертифікатів спостерігається у 2015 р. на 93,5%, у 2020 р. (період світової пандемії) на 113% та у 2022 р., з початком повномасштабного вторгнення на 285,6% або у 2,9 р. Що ще раз доводить, що у періоди нестабільності, спричиненими зовнішніми факторами, банки переорієнтовують свої активні операції та надають перевагу інвестиційним операціями з цінними паперами України, в тому числі розміщуючи кошти у депозитні сертифікати НБУ.

6. На початку повномасштабного вторгнення НБУ припинив таргетувати інфляцію та використовувати ключову ставку як основний інструмент монетарної політики. Підвищення рівня ключової ставки відбулося у червні 2022 р. різкою зміною з 6,0% до 25%. Протягом 2023 р. регулятор поволив послабляв жорсткий підхід до регулювання грошово-кредитного ринку, втому числі знижуючи рівень ключової ставки, показник якої станом на грудень 2023 р. становить 15,0%. На сьогодні операційний дизайн процентної політики дає можливість НБУ ефективно управляти короткостроковими ставками на міжбанківському грошовому ринку та утримувати їх на рівні що тяжіє до облікової. Протягом 2019 та початку 2022 р. українського індексу міжбанківських ставок овернайт (UONIA) був близьким до рівня облікової ставки НБУ. Ситуація змінилася з початком дії військового стану, коли Національний регулятор перестав використовувати ключову ставку як

головний монетарний механізм та сфокусувався на регулюванні валютного курсу.

7. Проведений кореляційний аналіз показав, що існує сильні зв'язки між обсягом наданих кредитів рефінансування НБУ банкам другого рівня та усіма такими факторами як: обсяг готівки поза банками, обсяг депозитів до запитання фізичних осіб, обсяг строкових депозитів фізичних осіб, обсяг строкових депозитів, рівень середньозваженої ставки за всіма інструментами рефінансування. Найсильніший обернено-пропорційний вплив на обсяги наданих кредитів рефінансування здійснюють такі фактори як обсяг депозитів юридичних осіб до запитання (-0,91685), обсяг строкових депозитів фізичних осіб (-0,88555), а також обсяг депозитів фізичних осіб до запитання (-0,81917). Також значний обернено-пропорційний вплив здійснює такий фактор як «Середньозважена ставка за всіма інструментами НБУ», а саме -0,76033. Помітний вплив на обсяг наданих кредитів рефінансування здійснює такий фактор як «Обсяг готівкових коштів поза банками (M0)» (-0,58167).

8. У операційному дизайні монетарної політики відбулися наступні зміни: зниження ставки за депозитними сертифікатами овернайт; запровадження нового інструменту – лімітовані тримісячні депозитні сертифікати (Фіксована ставка що дорівнює обліковій ставці). З початком повномасштабного вторгнення держава потребувала швидкої і об'ємної фінансової підтримки, що стало причиною монетизації НБУ дефіциту бюджету шляхом придбання державних облігацій на первинному ринку. Обсяг придбаних цінних паперів за 2022 р. зріс у 1,3 р. Дестабілізація ситуації в країні, призвела до значної девальвації гривні, що змусило НБУ запровадити режим фіксованого валютного курсу та здійснювати втручання у вітчизняний валютний ринок для покриття різниці між попитом і пропозицією. Фіксацію валютного курсу було доповнено низкою тимчасових валютних обмежень. Крім того, регулятор заборонив здійснення більшості транскордонних валютних платежів за винятком розрахунків та отримання готівки з використанням платіжних карток за кордоном – з певними лімітами.

На основі проведеного дослідження запропоновані наступні пропозиції щодо удосконалення монетарної політики та операційного дизайну НБУ: за сприятливих умов поступово здійснювати перехід до більшої гнучкості обмінного курсу та пом'якшення валютних обмежень; повернутися до режиму таргетування інфляції, обравши еклектичний його вид. Це дозволить застосовувати подвійний мандат: забезпечення стабільності цін і підтримання зайнятості населення; за відповідних умов відновити симетричний коридор відсоткових ставок та повернутися до операційного дизайну процентної політики, що діяв до початку введення воєнного стану; залучити до відповідальності в процесі досягнення цільових орієнтирів інфляції Уряд країни, адже досить значна кількість інфляційних факторів є немонетарними

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Національний банк України: Закон України, затверджений Верховною Радою України від 20.05.1999 р. № 679-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
2. Баєва О.І. Теоретичні засади формування та реалізації державної грошово-кредитної політики. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 26. Част. 1. С. 7-10. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/26_1_2019ua/3.pdf
3. Петришин Л.П., Мацьків Г.В., Ксьонжик І.В. Монетарна політика держави в контексті забезпечення фінансово-економічної стабільності. Молодий вчений. 2022. №11 (111). С. 95-102. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5647/5525>
4. Андрейків Т.Я. Особливості та напрями вдосконалення грошово-кредитної політики в Україні. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми, теорії і практики. 2014. Том 1. №16. URL: <https://fkд.net.ua/index.php/fkd/article/view/338/338>
5. Крилова О.В. Особливості грошово-кредитної політики національного банку України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №23. С. 23-26.
6. Галушко Ю.П. Інструменти грошово-кредитного регулювання в системі факторів економічного зростання : дис. канд. екон. наук : 08.00.08: / ДВНЗ «Університет банківської справи». К. 2016. 223 с.
7. Зоря С.П. Грошово-кредитна політика: сутність та особливості реалізації. Ефективна економіка. 2015. №10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4406>
8. Говорушко Т.А., Сілакова А.В., Лановська Г.І., Климаш Н.І. Центральний банк і грошово-кредитна політика: підручник. Львів «Магнолія 2006». 2015. 224 с.

9. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ та їх вплив на депозитний та кредитний ринки. Ефективна економіка. 2012. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=838>
10. Лапчук Я.С. Суть та цілі грошово-кредитної політики. Науковий вісник НЛТУ. 2014. Вип. 24.6. С. 235-243.
11. Примостка О.О. Сучасні режими монетарної політики. Науковий вісник Херсонського національного університету. 2016. №16. Част. 3. С. 128-130. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_17/3/34.pdf
12. Бричка Б.Б. Суть, цілі та типи грошово-кредитної політики. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 40. С. 182-186. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/40_2019/35.pdf
13. Лапчук Я.С. Суть та цілі грошово-кредитної політики. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.6. С. 235-242. URL: [file:///C:/Users/E-mashines/Downloads/sut-ta-tsili-groshovo-kreditnoyi-politiki%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/E-mashines/Downloads/sut-ta-tsili-groshovo-kreditnoyi-politiki%20(1).pdf)
14. Марчук О.О. Цілі грошово-кредитної політики Науковий вісник НЛТУ України. 2010. Вип. 20 (10). С. 182-188. URL: <file:///C:/Users/E-mashines/Downloads/tsili-groshovo-kreditnoyi-politiki.pdf>
15. Міщенко В.І., Льон І.М. Роль монетарного регулювання у стимулюванні економічного розвитку. Фінанси України. 2017. №4. С. 75-93. URL: http://finukr.org.ua/docs/FU_17_04_075_uk.pdf
16. Мороз А.М., Пуховкіна П.Ф., Савлук М.І. Центральний банк та грошово-кредитна політика: підручник. К.: КНЕУ, 2005. 556 с.
17. Посмітна М.В. Теоретичні аспекти монетарної політики та її стабілізаційна роль в умовах кризи. Вісник соціально-економічних досліджень. 2022. № 1-2 (80-81). С. 110-121. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2022/80-81/pdf/110-121.pdf>
18. Кошенко А.С. Валютні інтервенції як ефективний інструмент монетарної політики URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/253.pdf>

19. Q&A щодо нового операційного дизайну монетарної політики
URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Q&A_mp_2016-04-21.pdf?v=4
20. Шульгіна О.В. Інструменти грошово-кредитного регулювання в процесі реалізації антикризової структурної політики. Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 2. Т. 1. С. 157-161. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_2_1/157-161.pdf
21. Косової Т.Д., Папаїки О.О. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури. 2011. 328 с.
22. Лапчук Я.С. Інструментарій грошово-кредитного регулювання. Науковий вісник НЛТУ. 2014. Вип. 24.7. С. 256-264. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2014/24_7/43.pdf
23. Про затвердження Положення про основи процентної політики Національного банку України: постанова Правління НБУ №277 від 21.04.2016 URL: [p. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16)
24. Гаркуша Ю.О., Бахчиванжи І.І. Рефінансування банків: вітчизняна практика. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017. №3 (08). С. 249-254. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/8_2017/47.pdf
25. Діючі нормативи обов'язкового резервування. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/money-market/reserve-requirements-chart>
26. Про затвердження Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні: постанова Правління НБУ №806 від 11.12.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0806500-14#Text>.
27. Лановий В.В. Операції центрального банку на відкритому ринку: сутність, принципи та цілі. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. 2013. №37. С. 116-126. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/52308/6/Lanovyi_Operatsii_tsentralnoho_banku_na_vidkrytomu.pdf

28. Моторнюк У.І., Завербний А.С., Маліновська О.Я., Теребух М.І. Валютні інтервенції як інструмент валютної політики: світовий досвід та особливості застосування в Україні. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2020. №1. Том. 2. С. 97-106. URL: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/10_Motornyuk-U.FI..pdf
29. Малахова О.Л., Іващук О.О. Дієвість інструментів монетарної політики: вітчизняні реалії та світовий досвід. «Молодий вчений». 2017 р. № 10 (50). С. 951-958. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10/215.pdf>
30. Кошенко А.С. Валютні інтервенції як ефективний інструмент монетарної політики URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/253.pdf>
31. Q&A щодо нового операційного дизайну монетарної політики URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Q&A_mp_2016-04-21.pdf?v=4
32. Жолудь О., Лепушинський В., Ніколайчук С. Дієвість монетарного трансмісійного механізму в Україні після впровадження інфляційного таргетування. Вісник Національного банку України. 2019. №247. С. 20-40. URL: https://journal.bank.gov.ua/uploads/articles/247_2_ukr.pdf
33. Монетарний трансмісійний механізм в Україні: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 9 / В.І. Міщенко, О.І. Петрик, А.В. Сомик, Р.С. Лисенко та ін. К. : Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. 144 с.
34. Каліновський Р.О. Трансмісійний механізм грошово-кредитної політики в Україні: сутність та шляхи вдосконалення. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. №13. С. 17-21. URL: <http://global-national.in.ua/archive/13-2016/6.pdf>
35. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua/>
36. Сегеда Л.М. Трансмісійний механізм грошово-кредитної політики як основа впливу центрального банку на перебіг економічних процесів. Вчені

записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2018. №3. Том 29 (68). С. 164-172. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/34.pdf

37. Шелудько С.А. Ефективність облікової ставки НБУ в умовах екзистенційних потрясінь. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2022. (5-6) 294-295. С. 49-55. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2022/294-295/pdf/49-55.pdf>

38. Гаркуша Ю.О., Закарян Л.В. Особливості рефінансування банків в Україні. Інфраструктура ринку. 2017. №14. С. 266-269. URL: <http://surl.li/oorld>

39. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи від 17.09.2015 № 615 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15#Text>

40. Про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України: положення від 13.07.2010 р. № 327 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0540-10#Text>

41. Про затвердження Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків: положення НБУ від 14.12.2016 № 411 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0411500-16#Text>

42. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану: постанова НБУ № 18 від 24.02.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22>

43. Чернишова О.Б., Чорновол А.О., Мирончук В.М. Функціонування фінансового сектору України в умовах воєнного стану. Економіка і суспільство. 2022. №38. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1304/1257>

44. Консолідований фінансовий звіт про управління, за рік що закінчився 31 грудні 2022 року URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/konsolidovana-finansova-zvitnist-ta-konsolidovaniy-zvit-pro-upravlinnya-za-rik-scho-zakinchivsya-31-grudnya-2022-roku>

45. Консолідований фінансовий звіт про управління, за рік що закінчився 31 грудні 2021 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/NBU_2021_consolidated_fsu.pdf?v=6
46. Консолідований фінансовий звіт про управління, за рік що закінчився 31 грудні 2020 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2020.pdf?v=6
47. Консолідований фінансовий звіт про управління, за рік що закінчився 31 грудні 2019 року URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2019.pdf?v=6
48. Заболотна Н.Г. Відсоткова політика центрального банку та її вплив на економічні процеси. Економіка і суспільство. 2016. №3. С. 388-393. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/68.pdf
49. Єгоричева С.Б., Прасолова С.П. Аналіз ролі рефінансування в забезпеченні фінансової безпеки банківської системи України Актуальні проблеми економіки. 2017. №2 (188). С. 249-259 URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ape_2017_2_30
50. Григоришин Н.О. Сучасні тенденції та інструменти монетарної політики в Україні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. Том. 31 (70) №3. С. 52-58. URL: <http://surl.li/nqgkh>.
51. Петрик О. Політика Національного банку України під час війни. Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві. 2022 . Том. 4 (42). С. 15-23. URL: [file:///C:/Users/E-mashines/Downloads/474_15-23%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/E-mashines/Downloads/474_15-23%20(1).pdf)
52. Ребрий М. Новий операційний дизайн ГКП: мета, механізм дії, очікувані результати. 2023 р. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Operdisign_mp_pr_2023-03-29.pdf
53. Чернишова О.Б., Чорновол А.О., Мирончук В.М. Функціонування

фінансового сектору України в умовах воєнного стану. Економіка і суспільство. 2022. №38. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1304/1257>

54. Основні засади грошово-кредитної політики в умовах воєнного стану URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/hJTwdIrBPNWeMzk>

55. Національний банк з 7 квітня впроваджує анонсовані зміни до операційного дизайну монетарної політики для посилення макрофінансової стійкості. URL: <http://surl.li/gxtjz>

56. Лепушинський В. Монетарна політика НБУ в умовах воєнного стану. 2023. URL:

https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Lepushynskyy_pr_22.12.2023.pdf?v=6

57. Інфляційний звіт НБУ. 2023 (жовтень) URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2023-Q4.pdf?v=6

58. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості в умовах воєнного стану в Україні URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-01/finmonitr_1_pdf.pdf

59. Діючі нормативи обов'язкового резервування URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/money-market/reserve-requirements-chart?startDate=01.12.2020&endDate=01.12.2023>

60. Коць О.О., Мартинюк Д.Я., Прокопчук В.В. Обов'язкові резерви як інструмент грошово-кредитної політики центральних банків: сутність, функції та завдання. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. Вип. 30. (Част. 2). С. 76-79. URL: <https://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/282/278>